

N:o 1.

Ankom till Riksd. kansli den 31 Jan. 1908, kl. 3 e.m.

Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt 42 § 2 mom. riksdagsordningen lagutskottet åliggande granskning rörande förvaltningen af justitieombudsmansämbetet hafva båda kamrarna till utskottet öfverlämnat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna ämbetsberättelse, utom hvad angår täri gjord framställning om löneförbättring åt tjänstemännen i justitieombudsmansexpeditionen, hvilken framställning öfverlämnats till behandling af statsutskottet.

För samma ändamål har utskottet från justitieombudsmensexpeditionen mottagit ej mindre de diarier, hvilka under tiden från senaste riksdags början till början af innevarande riksdag förts i ofvannämnda expedition samt under justitieombudsmannens ämbetsresor, än äfven expeditionens registratur för berörda tid. Dessutom hafva på särskild begäran handlingarna rörande åtskilliga af justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet till handa.

Öfver den numera fullbordade granskningen af samtliga här ofvan angifna handlingar får utskottet härmmed afgifva utlåtande.

I ämbetsberättelsen, hvilken afser förvaltningen af ämbetet under nästlidet år, anmäler justitieombudsmannen till en början, att han till följd af sjukdomsförfall nödgats till ämbetets förrättande påkalla sin af Riksdagen utsedde efterträdare. Af denna anledning har häradshöfdingen friherre Lave Robert Beck-Friis förvaltat justitieombudsmansämbetet från och med den 9 mars 1907 till och med den 6 april samma år.

Enligt vanlig ordning lämnas härefter en redogörelse för sådana mot ämbets- eller tjänstemän för fel eller försummelse i ämbete eller tjänst anställda åtal, som under sagda tid blifvit slutligen afgjorda eller åtminstone i en instans pröfvade.

Sedan justitieombudsmannen härpå ommänt sex ärenden, som för-anledt annan åtgärd än åtal, redogör han i berättelsen dels för utgången af två hos Kungl. Maj:t under år 1899 och år 1906 gjorda framställningar, den förra angående dagtraktamente och den senare angående ett förenkladt skrif- och arbetsätt i hofrätterna, dels dock för särskilda af honom under nedannämnda dagar år 1907 till Kungl. Maj:t afgifna framställningar, nämligen: den 18 maj angående befrielse för svarande och förklarande i hofrätt och hos kammarrätten att erlägga afgift för stämpel å dom och utslag m. m., den 27 i samma månad angående lösen för äganderättsbevis, den 15 juli angående inrättande af en särskild hofrätt för Norrland, den 11 september angående öfverflyttning till allmänna domstolarna af vissa kammarrätten tillhörande mål, den 30 i samma månad angående brottmålsdomares aflöningsförmåner, den 2 oktober angående upphävande af kungl. kungörelsen den 9 november 1836 om upphörande af posträtter m. m., den 4 i samma månad angående ifrågasatt ändring i fångtransporters anordning, den 8 i samma månad angående behovvet af en revision af lagstiftningen om äktenskapsskillnad, den 13 november angående omarbetning af gällande bestämmelser om vissa magistratskungörelsers införande i tidningar samt den 14 i samma månad angående instruktionen för stationsföreständare vid statens järnvägar.

Justitieombudsmannen fäster vidare uppmärksamheten såväl å de olika tolkningar af 4 kap. 12 § strafflagen och af 5 kap. 3 § första stycket samma lag, hvilka vid domstolarna gjort sig gällande, som ock därå, att upphävandet, genom lag den 22 juni 1906, af rätt till afdrag i strafftiden för den, som aftjänar straffarbete i enrum, bör utöfva inverkan å straffmätning vid ådömande af straffarbete.

I berättelsen har justitieombudsmannen därjämte afgifvit särskilda framställningar till Riksdagen om ändring af vissa bestämmelser i strafflagen, nämligen af 24 kap. 1, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 14 §§, af 22 kap. 14 § och af 23 kap. 4 §; och komma utlåtanden att framdeles under riksdagens lopp afgifvas öfver dessa framställningar.

Enligt hvad i berättelsen omförmäles, hafva justitieombudsmannens ämbetsresor under året omfattat Västerbottens och Norrbottens samt en del af Uppsala län, och hafva därunder besöks länsstyrelserna i Umeå och Luleå, domkapitlet i Luleå, rådstufvurätter, häradshöfdingar och läns-fängelser samt krono-, stads-, härads- och militärhäkten. Krigsrätternas

protokoll hafva äfven varit föremål för granskning, hvarjämte uppmärksamhet ägnats åt domstolarnas arkiv.

I afseende å hvad under resorna förekommit, hänvisar justitieombudsmannen till de förda resediarierna.

Af de under år 1907 handlagda klagomål och anställda åtal meddelas i ämbetsberättelsen följande öfversikt:

Vid 1907 års början voro af förut inkomna klagomål fortfarande under handläggning härstädes	13
Under året hafva inkommit klagoskrifter till ett antal af . . .	186
	Summa 199

Af dessa ärenden hafva

såsom återkallade afskrifvits	5
till annan myndighet öfverlämnats	3
efter vederbörandes hörande fått förfalla	51
» annorledes verkställd särskild utredning afskrifvits	2
utan åtgärd afskrifvits	101
till åtal hänvisats	8
föranleadt annan åtgärd än åtal	9
vid årets slut varit hvilande i afbidan på förklaring eller påminnelser	14
» » » » på pröfning beroende	6
	Summa 199

Under år 1907 hafva 14 åtal mot ämbets- eller tjänstemän anställda, nämligen:

på grund af förd klagan	8
» » anmärkning vid granskning af fängförteckningar . . .	1
» » » » ämbetsresa	2
af annan anledning	3
	Summa 14

Berättelsen upptager meddelande däröm, att sedan början af senaste lagtima riksmöte någon förklaring af lag, i den ordning 19 § regeringsformen bestämmer, icke blifvit af Kungl. Maj:t meddelad; och lämnas slutligen i en vid berättelsen fogad bilaga uppgifter från samtliga departementen rörande de åtgärder, som blifvit under år 1907 vidtagna i anledning af Riksdagens till Kungl. Maj:t aflåtna skrifvelser, innehållande be-

rörda bilaga därjämte en tabell öfver de skrifvelser Riksdagen år 1907 till Kungl. Maj:t aflåtit.

Vid den granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som lagutskottet sålunda grundlagsenligt förefagit, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, hvilket utskottet härmed för Riksdagen

anmäler.

Stockholm den 31 januari 1908.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.